



**Punct de vedere privind PL 131/2014, propunere legislativă pentru alegerea autorităților administrației publice locale, pentru modificarea Legii administrației publice locale nr. 215/2001, precum și pentru modificarea și completarea Legii nr. 393/2004 privind Statutul aleșilor locali**

**I. Alegerea primarilor prin vot direct, majoritar, în două tururi de scrutin.**

O analiză a factorilor care au determinat șansele unui primar din România de a fi reales până în 2012, realizată pe date despre 89% dintre primăriile din țară, arată un fapt îngrijorător: variabilele care exprimă calitatea guvernării și nivelul de dezvoltare nu au un efect pozitiv asupra șanselor de realegere.<sup>1</sup> Primarii reușesc frecvent să compenseze pentru lipsa de dezvoltare a localităților lor influențând mass media locală, precum și stabilirea unor contracandidați necompetitivi din partea celorlalte partide. Vedem astfel că situații precum cea întâlnită în orașul Constanța, cu un primar ales de trei ori consecutiv în pofida acuzațiilor numeroase de corupție și a problemelor evidente de dezvoltare a orașului (refectate și într-o scădere de 10% din populație între ultimele două recensăminte), nu sunt o excepție, ci parte a unei tendințe generale.

Rezultă de aici că alegerile în două tururi nu reprezintă o condiție suficientă pentru un nivel acceptabil al democrației la nivel local. Rămânerea însă la un sistem de alegeri într-un singur tur are toate șansele să mențină sau să înrăutățească și mai mult această stare de fapt.

Iată principalele argumente care se desprind din literatura de specialitate și din datele disponibile pentru România în favoarea alegerilor primarilor în două tururi.

1. Alegerile într-un singur tur favorizează primarii aflați în funcție și partidele de care aparțin. Aceștia dețin controlul asupra resurselor locale și pornesc cu un avantaj în campanie față de contracandidați. De asemenea, primarul aflat în funcție este avantajat de notorietate. După mai multe cicluri electorale, opoziția tinde să devină tot mai slabă, iar șansa apariției unor competitori puternici scade.

2. Votul într-un singur tur încurajează votul strategic al celor care participă. Dacă este clar că preferatul unui alegător nu are nici o șansă, atunci fie nu va merge la vot, fie nu va mai vota pentru cel pe care îl preferă, ci pentru unul care are mai multe șanse de a-l învinge pe candidatul pe care îl preferă cel mai puțin. Mai mult, alegerile într-un singur tur descurajează și intrarea în cursă a candidaților care ar avea șanse mai mici de câștig. De exemplu, un candidat care s-ar baza pe 10% din voturi nu ar avea șanse să câștige, ceea ce l-ar putea determina să nu mai candideze, chiar dacă ar putea reflecta interesele a 10% din comunitate.

<sup>1</sup> Bădescu, Gabriel (2015). Cum să fii reales primar în România. Cogitus.

Votarea strategică este vulnerabilă față de calitatea informației disponibile privind șansele candidaților. Astfel, au fost frecvente și până acum situațiile în care primari în funcție au influențat înainte de alegeri mass media locală, prezentând rezultate distorsionate ale unor sondaje de opinie, după cum relevă o analiză care prezintă nivelul de ansamblu scăzut al calității sondajelor realizate în România.<sup>2</sup> Păstrarea unui sistem de vot într-un singur tur va stimula primarii în funcție să dezvolte și mai mult acest tip de practici, cu un efect negativ asupra calității reprezentării politice.

3. Votul într-un singur tur este mai puțin favorabil dezbaterilor privind problemele existente în localitate și a soluțiilor posibile decât votul în două tururi. Un singur tur de scrutin este mai puțin favorabil organizării de dezbateri publice, în special a celor în care candidații principali se confruntă direct. Un candidat care e sigur că ar ieși pe primul loc nu ar avea motive să se expună în public. Există o practică prin care candidații cei mai bine cotați simulează întâlniri cu cetățenii, care de multe ori sunt exact aceiași simpatizanți de fiecare dată. Un tur doi ar obliga la dezbateri.

4. Turul doi stimulează candidații și partidele să identifice teme comune și să creeze alianțe pentru a obține majorități. Deși poate fi interpretată și în sens negativ, încheierea de alianțe preelectorale previne fragmentarea ideilor, forțează coagularea lor cu un sprijin politic mai larg, iar apoi astfel de coaliții preelectorale pot sta la baza unor coaliții în consiliile locale. Sunt de preferat astfel de negocieri preelectorale, atunci când nu vizează împărțirea de resurse sau funcții, celor postelectorale. În plus, un primar ales fără o majoritate a voturilor (presupunând că partidul lui a obținut un procentaj similar) e obligat să negocieze și să ofere resurse sau funcții pentru a-și asigura o majoritate.

5. Alegerea într-un singur tur ridică probleme de legitimitate. Un primar ales într-un singur tur cu mai puțin de jumătate din voturile exprimate nu beneficiază de sprijinul majorității comunității, care a avut alte opțiuni. În două tururi ar exista un primar care a câștigat o majoritate a voturilor.

**În concluzie, considerăm că alegerea primarilor în două tururi de scrutin este mai favorabilă unei guvernări locale democratice decât alegerea într-un singur tur de scrutin și recomandăm revenirea la acest tip de alegeri.**

## **II. Alegerea președinților consiliilor județene prin vot direct, majoritar, în două tururi de scrutin.**

Argumentele de mai sus sunt valabile și pentru alegerea președinților de consilii județene. Rolul acestora în administrația locală, la nivel de județ, este similar cu cel pe care primarii îl joacă la nivel de localitate. De aceea, este important ca președinții de consilii județene să fie aleși prin vot direct, majoritar, în două tururi de scrutin. Principalul argument ține de legitimitatea ocupanților acestor funcții. Din această perspectivă, soluția alegerii directe în două tururi este mai bună decât alegerea într-un tur, ca în 2008 și 2012, din motivele explicate în cazul alegerii primarilor, dar și decât alegerea indirectă, soluția agreată de partidele politice. Alegerea indirectă ar genera negocieri mai puțin transparente, după încheierea alegerilor și împărțirea mandatelor între partide.

---

<sup>2</sup> <http://www.romaniacurata.ro/exclusiv-alegeri-in-intuneric-cine-controleaza-sondarea-opinieii-publice-actionari-cota-de-piata-analiza/>.

### **III. Introducerea principiului votului preferențial pe liste de partid ordonate, deschise, pentru alegerea consilierilor locali și a consilierilor județeni.**

Există însă mai multe studii care subliniază meritele listelor deschise, atât din perspectiva partidelor și a activității aleșilor, cât și a alegătorilor. Din punctul de vedere al rolului reprezentativ pe care parlamentarii îl percep ca urmare a alegerilor, propunerea noastră poate să funcționeze mai bine decât un sistem uninominal, cu liste închise sau mixt.<sup>3</sup> În același timp, listele deschise sporesc sentimentul de eficacitate pe care alegătorii îl asociază votului lor, prin faptul că aceștia au la îndemână mai multe opțiuni (atât partide, cât și persoane).<sup>4</sup> În plus, sistemele proporționale cu liste deschise sunt ușor de înțeles de către alegători, destul de ușor de administrat.

**1. Alegătorii au un singur vot care este acordat sau unui partid, sau unui candidat de pe lista unui partid, sau unui candidat independent. Fiecare partid ordonează candidații de pe propria listă. Fiecare partid propune în fiecare circumscripție un număr fix de candidați, în conformitate cu articolul 27, alineatul 2, din prezenta propunere legislativă.**

Propunem *un sistem în care alegătorul are la dispoziție un singur vot*, din rațiuni de simplitate pentru alegători și pentru gestionarea procesului electoral. De asemenea, prin faptul că *partidele propun o listă ordonată, ele își indică preferințele proprii asupra propriilor candidați* (similar cu o listă închisă). Acest element permite partidelor să aibă un cuvânt mai important de spus în ce privește proprii candidați, întrucât poate servi drept indicație pentru acei alegători fideli partidului care nu sunt deciziși cu privire la propriile preferințe asupra candidaților partidului respectiv.

În același timp, recomandăm ca *alegătorii să poată să aleagă între a vota un partid, fără să indice preferințe între candidați, sau a vota un candidat de pe lista unui partid*. În cazul în care alegătorii ar fi obligați să opteze pentru un candidat al unui partid, alegătorii care nu au informații despre aceștia tind să voteze la întâmplare de pe lista de candidați ai partidului. De exemplu, apar efecte sistematice de listă (au șanse mai mari să fie votați cei de la început și cei de la final).

**2. Propunem să existe un prag electoral pentru candidații individuali echivalent cu coeficientul electoral calculat pentru circumscripția respectivă.**

Rolul acestui prag este de a preveni situația în care doar o mică parte a alegătorilor își exprimă o preferință pentru un anumit candidat, însă aceste preferințe ar fi suficiente pentru a determina candidații care primesc mandatele.

De exemplu, atunci când într-o circumscripție un partid câștigă 5 mandate, iar 3 dintre candidații săi au atins un număr de preferințe echivalent cu coeficientul electoral din acea circumscripție, atunci vor intra în parlament (1) cei 3 candidați, și (2) încă alți 2 candidați luați în ordine de pe lista partidului pentru acea circumscripție. Dacă partidul primește 5 mandate, dar sunt 7 candidați de pe listă care au obținut un număr de preferințe echivalent cu

<sup>3</sup> Christopher Carman and Mark Shephard (2007), 'Electoral Poachers? An Assessment of Shadowing Behaviour in the Scottish Parliament', *Journal of Legislative Studies* Volume 13, 4, 483-497.

<sup>4</sup> Clarke, H. D., & Acock, A. C. (1989). National Elections and Political Attitudes: The Case of Political Efficacy. *British Journal of Political Science*, 19(4), 551-562. Birch, Sarah. 2010. Perceptions of Electoral Fairness and Voter Turnout." *Comparative Political Studies* 43(12):1601-1622.

coeficientul electoral, atunci primii 5 candidați cu cel mai mare număr de preferințe vor primi mandatele.

### **3. Numărarea voturilor și atribuirea mandatelor**

Utilizarea unui sistem bazat pe liste deschise ar ridica într-o oarecare măsură nivelul de complexitate a procesului de numărare a voturilor. După închiderea urnelor, numărarea voturilor presupune două etape: (1) numărarea voturilor obținute de fiecare partid (ca până acum); (2) numărare preferințelor din interiorul fiecărei liste. **Propunerea noastră permite realizarea simultană a acestor două etape, fără a fi nevoie de două numărători diferite ale aceluiași buletine de vot.**

**Pentru a ușura procesul de numărare a voturilor, fiecare partid și fiecare candidat ar primi un cod. De exemplu, în funcție de ordinea pe buletin, partidele vor primi codul 01, 02, 03 etc. De asemenea, fiecare candidat de pe fiecare listă va avea la rândul său un cod similar. Primul candidat de pe fiecare listă va avea codul 01, al doilea 02 etc. Un vot pentru partid, fără indicarea vreunei preferințe, va primi codul 00. Astfel, fiecare buletin de vot va obține un cod unic, în funcție de plasarea ștampilei. De exemplu, codul 0507 va însemna un vot pentru candidatul de pe poziția a șaptea de pe lista celui de-al cincilea partid de pe buletin. 0300 va însemna un vot pentru al treilea partid de pe buletin, fără indicarea vreunei preferințe. Toate codurile vor fi centralizate în procesul verbal încheiat la nivelul secției de votare.**

Calcularea coeficientului electoral la nivel de circumscripție indică și numărul de preferințe minim pe care un candidat trebuie să îl obțină pentru a putea primi un mandat indiferent de poziția sa pe lista partidului. Apoi, candidații fiecărui partid care au depășit acest prag sunt ordonați în funcție de numărul de voturi obținute, iar atribuirea mandatelor se face în funcție de numărul de mandate la care are dreptul un partid în circumscripția respectivă.

Pe termen mediu, modalitatea de a gestiona cel mai eficient folosirea listelor deschise presupune utilizarea unor mașini de vot electronice și implicit a unor buletine de vot digitale. Odată introdus buletinul în mașina de vot, aceasta va atribui votul în contul partidului, dar și al unui candidat de pe listă, astfel că numărarea voturilor ar fi mult ușurată.

### **IV. Eliminarea pragului electoral din formula electorală pentru alegerea consilierilor locali și a consilierilor județeni.**

În cazul alegerilor locale, considerăm că este benefică eliminarea pragului electoral. Deși în cazul alegerilor parlamentare susținem existența unui prag electoral, în cazul alegerilor locale, atât pentru consiliile locale, cât și pentru consiliile județene, considerăm că nu este necesară existența unui prag electoral. Orice partid sau candidat independent care întrunește suficiente voturi pentru a atinge coeficientul electoral ar trebui să primească un mandat.

În cazul consiliilor locale sau județene, problema fragmentării politice este mai puțin stringentă decât în cazul parlamentelor naționale, unde un nivel ridicat de fragmentare - adică prezența unui număr mare de partide în parlament și, mai precis, a multor partide cu puține mandate - poate genera dificultăți în procesul de legiferare, din cauza necesității de formare a unor coaliții majoritare cu mulți parteneri, ceea ce poate duce la negocieri îndelungate și la dificultatea de a armoniza un număr mare de interese diferite.

Din aceeași perspectivă, prezența unui număr mai mare de partide în procesul de legiferare la nivel local poate fi benefică pentru eficiența guvernării locale, prin plasarea pe agendă politică locală a mai multor teme de dezbatere și prin prezența în procesul de luare a deciziilor a mai multor actori. Acest aspect se află în consonanță cu posibilitatea apariției unor partide de nivel local, cu interese restrânse la nivelul localității, în conformitate cu prevederile care se așteaptă să fie introduse în legea partidelor. Așadar, dacă există intenția reală din partea partidelor politice parlamentare de a coborî barierele nu doar în ceea ce privește înființarea partidelor, ci și accesul acestora la funcțiile publice, eliminarea pragului electoral la nivel local este un pas necesar, care trebuie coroborat cu prevederile care țin de condițiile de înscriere în competiție (în special numărul necesar de susținători) și de finanțarea campaniilor electorale (în special cu privire la numărul necesar de voturi pentru decontarea de la bugetul de stat a cheltuielilor).

#### **V. Eliminarea posibilității de a candida simultan și pentru un mandat de consilier local, și pentru un mandat de consilier județean.**

Candidatura pentru funcții publice diferite este problematică sub mai multe aspecte. O astfel de prevedere încurajează așa-numitele „locuri sigure” pentru candidați doriți de partid, fenomen care oricum este permis prin listele închise, prevăzute de proiectul de lege atât pentru consiliul local, cât și pentru cel județean. Un candidat plasat în fruntea unei liste de partid, în funcție de dimensiunea partidului, are garantată obținerea unui mandat. De asemenea, un candidat ales atât într-un consiliu local, cât și într-unul județean, ar avea apoi posibilitatea de a alege funcția pe care și-o dorește.

De asemenea, locul unui candidat care obține un mandat de consilier local sau județean, la care apoi renunță, va fi luat de un alt candidat de pe listă, conform cu principiul listelor de partid închise. Astfel, plasarea unui candidat bine cotate în fruntea listei, pentru a atrage voturi, coroborat cu renunțarea ulterioară la mandat, echivalează cu inducerea în eroare a electoratului și poate ridica probleme de legitimitate pentru cei care ajung să preia mandatul respectiv ca „înlocuitor”.

Dintr-o altă perspectivă, opțiunea unei persoane de a candida pentru o funcție publică aleasă (consilier local, consilier județean, primar, eventual președinte de consiliu județean) ar trebui să aibă la bază opțiunea propriei persoane pentru instituția respectivă, punând în balanță propriile competențe și proiecte politice cu atribuțiile și profilul fiecărei instituții. Faptul că unei persoane i se dă posibilitatea de a candida pentru mai multe funcții în același timp ar arăta că, în cazul candidaților aflați în această situație, prevalează în primul rând dorința de a ocupa o funcție politică, fiind mai puțin importantă natura acesteia.

Toate aceste elemente sunt de natură să altereze sensul competiției electorale pentru fiecare instituție în parte.

În același timp, considerăm că trebuie să fie permisă în continuare posibilitatea ca o persoană să candideze pentru funcția de primar și cea de consilier local, respectiv pentru cea de președinte de consiliu județean și cea de consilier județean, în cadrul aceleiași circumscripții electorale. Un candidat care dorește să activeze în administrația locală a unei localități sau a unui județ, dar care provine dintr-un partid cu șanse reduse de a obține un mandat de primar, respectiv de președinte de consiliu județean, trebuie să aibă posibilitatea de a obține un mandat de consilier local, respectiv de consilier județean.

#### **VI. Clarificarea conceptului de „reprezentare a ambelor sexe” pe listele de candidați ale partidelor.**

Articolul 7, alineatul 1, din prezenta propunere legislativă prevede necesitatea reprezentării ambelor sexe pe listele de candidați ale partidelor. Totuși, în absența unei definiții clare privind numărul sau procentul de femei care ar trebui să se regăsească pe liste, precum și a unor eventuale indicații privind poziția acestora pe liste, această prevedere este vagă și lasă loc unor interpretări care îi diluează scopul: acela de a spori accesul femeilor la competiția electorală și, implicit, în funcțiile publice alese. În formularea actuală, o posibilă interpretare a termenului „reprezentare” ar putea însemna fie reflectarea de către listele de candidați ale partidelor a distribuției procentuale a celor două sexe în circumscripția electorală respectivă, pe baza rezultatelor celui mai recent recensământ, fie simpla introducere a unui candidat de sex feminin pe lista de candidați.

Considerăm că legile electorale din România trebuie să prevadă introducerea unor cote de gen de minim 30%, coroborat cu identificarea unei formule care să asigure accesul în legislativele locale sau în cel național al aceluiași procent.<sup>5</sup>

## **VII. Regândirea modului în care sunt alocați timpii de antenă pentru candidații partidelor și alianțelor electorale, respectiv candidaților independenți.**

Prin prezenta propunere legislativă, la articolul 68, alineatul 1, partidele politice parlamentare beneficiază de un tratament preferențial în raport cu partidele neparlamentare sau cu candidații independenți, în ceea ce privește accesul gratuit la serviciile publice de radiodifuziune și televiziune. Accesul ar trebuie să fie gratuit, într-un quantum proporțional cu numărul de localități în care sunt depuse liste de candidați (fără a fi limitată la minim 50% din județ) sau costurile să fie calculate după aceeași unitate atât pentru partidele parlamentare, cât și pentru cele neparlamentare.

De asemenea, considerăm că timpul de antenă al candidaților independenți, așa cum este reglementat prin prezenta propunere la articolul 68, alineatul 7, este neconform cu principiul unei competiții electorale echitabile față de toți competitorii. Accesul candidaților independenți la studiourile teritoriale ar trebui să fie identic cu cel al celorlalți competitori electorali (partide sau alianțe) aflate în competiție. Un timp de antenă cumulat pentru întreaga durată a campaniei electorale de doar 5 minute este insuficient pentru ca un candidat independent să își prezinte mesajul electoral.

În plus, în condițiile în care un candidat independent trebuie să îndeplinească aceleași condiții ca un partid sau ca o alianță electorală în ceea ce privește numărul de susținători necesari pentru înscrierea în competiție, acordarea unui timp de antenă mai mic ar însemna discriminarea candidaților independenți.

Considerăm că timpul de antenă acordat candidaților independenți într-o circumscripție electorală ar trebui să nu fie mai mic decât cel mai mic timp de antenă acordat unui partid sau unei alianțe electorale, conform rezultatelor calculelor efectuate de Societatea Română de Televiziune și de Societatea Română de Radiodifuziune, după definitivarea candidaturilor, conform articolului 68 (1) din prezenta propunere legislativă.

---

<sup>5</sup> În practică, aceasta ar presupune o combinație între „cotele legiferaute” și „locurile rezervate”. O a treia posibilitate este crearea unui cadru legal care să încurajeze partidele să introducă „cotele voluntare”, care se bazează pe reglementări interne, care pot să difere de la un partid la altul.

## **VIII. Introducerea unor măsuri pentru creșterea gradului de transparență a procesului electoral.**

Am elaborat o serie de propuneri menite să sporească nivelul de transparență a procesului electoral, propuneri care vizează accesul observatorilor la procesul electoral, precum și funcționarea birourilor electorale.

Pe lângă amendamentele propuse articolelor în cauză din prezenta propunere legislativă, anexăm acestui document un set de propuneri și principii mai ample, elaborate de Expert Forum și Centrul pentru Studiul Democrației, susținute de alte patru organizații ale societății civile și de 15 observatori electorali internaționali români. Acest document a fost trimis deja Comisiei parlamentare însărcinate cu elaborarea legilor electorale.

## **Articolele din Propunerea Legislativă și amendamentele propuse**

### **Articolul 1 (4)**

Se modifică în sensul introducerii președinților de consilii județene în rândul funcțiilor alese prin vot direct, în circumscripții electorale județene, prin scrutin uninominal.

### **Articolul 1 (5)**

Se modifică în sensul eliminării președinților de consilii județene din rândul funcțiilor alese prin vot indirect de către consiliile județene.

### **Articolul 7 (1)**

Articolul trebuie modificat în sensul clarificării următoarei prevederi: „Listele de candidați pentru alegerea consiliilor locale și a consiliilor județene trebuie întocmite astfel încât să asigure reprezentarea ambelor sexe, cu excepția celor care conțin un singur candidat”.

### **Articolul 7 (5)**

Se modifică în sensul eliminării posibilității ca o persoană să candideze în același timp pentru funcția de consilier local, și pentru cea de consilier județean, respectiv pentru funcția de primar și cea de consilier județean.

### **Articolul 15 (1)**

Se modifică în sensul introducerii alegerii președinților de consilii județene în aceleași secții de votare ca primarii, consilierii locali și consilierii județeni, în conformitate cu principiul alegerii prin vot direct a președinților de consilii județene.

### **Articolul 26**

Se modifică în sensul introducerii reprezentanților candidaților independenți între membrii Birourilor Electorale, la alineatele (2), (3), (4).

Alineatul (5) se modifică pentru a permite completarea cu persoane din aceasta listă a birourilor electorale de circumscripție care nu au destui membri. Se adaugă, în acest sens, următorul text:

„Din această listă se selectează și membrii suplimentari ai birourilor electorale de circumscripție, în cazurile în care numărul total de reprezentanți comunicați potrivit alin. (14) este mai mic decât cel al membrilor biroului electoral.”

Alineatele (12), (14), (15), (16) și (18) se modifică pentru a introduce sintagma „candidat independent” în lista competitorilor electorali.

Alineatul (15) se modifică pentru a reduce numărul de reprezentanți ai aceleiași liste de candidați sau ai aceleiași candidați într-un birou electoral de circumscripție. În acest sens, textul următor se elimină:

„Dacă numărul total de reprezentanți comunicat potrivit alin. (14) este mai mic decât cel al membrilor biroului electoral, operațiunea de desemnare a reprezentanților se repetă până la ocuparea tuturor locurilor. La această fază participă numai partidele politice, alianțele politice și alianțele electorale ori organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale care au propus mai mulți reprezentanți pentru același birou electoral. Un partid politic, o alianță politică sau o alianță electorală nu poate avea mai mult de 3 reprezentanți în biroul electoral al aceleiași circumscripții.” și se înlocuiește cu textul „Un partid politic, o alianță politică sau o



alianță electorală nu poate avea mai mult de un reprezentant în biroul electoral al aceleiași circumscripții. ”.

De asemenea, se completează cu textul „dar nu mai mult de un reprezentant pentru fiecare alianță electorală, partid politic parlamentare sau organizație a cetățenilor aparținând minorităților naționale”.

Alineatul (17) se elimină

### **Articolul 30**

Alineatul (4) se modifică pentru a înlocui penultima frază cu următorul text: „Persoanele prevăzute în listă, care nu sunt desemnate președinți sau locțiitori ai acestora, rămân la dispoziția președintelui tribunalului pentru înlocuirea, în cazuri deosebite, a titularilor stabiliți potrivit alin. (2) și completarea birourilor electorale, în cazul în care numărul de reprezentanți propuși de competitorii electorali este mai mic decât numărul de membri ai biroului electoral al secției de votare.”

Alineatele (7), (8) și (14) se modifică pentru a introduce sintagma „candidat independent” în lista competitorilor electorali.

### **Articolul 38 (5)**

Se completează cu textul „dar nu mai mult de un reprezentant pentru fiecare alianță electorală, partid politic parlamentare sau organizație a cetățenilor aparținând minorităților naționale”.

### **Articolul 43**

Alineatele (1) și (2) se modifică pentru a introduce sintagma „candidat independent” în lista competitorilor electorali.

### **Articolul 48**

Se modifică în sensul eliminării excepției prin care unei persoane îi este permis să candideze în același timp și pentru un consiliu local, și pentru consiliul județean din aceeași circumscripție.

### **Articolul 49 (1)**

Se modifică în sensul introducerii președintelui de consiliu județean în rândul funcțiilor pentru care competitorii electorali pot depune candidaturi, în conformitate cu principiul alegerii prin vot direct a președinților de consilii județene.

### **Articolul 68 (1)**

Se modifică în sensul eliminării condiționării accesului gratuit al formațiunilor politice neparlamentare la serviciile publice teritoriale de radiodifuziune și televiziune de depunerea de liste de candidați în minim 50% din circumscripțiile electorale de pe raza județului aflat în raza de acoperire a studiourilor electorale respective.

De asemenea, același articol și alineat se modifică în sensul eliminării condiționării accesului gratuit al formațiunilor politice neparlamentare la serviciile publice naționale de radiodifuziune și televiziune de depunerea de liste de candidați în minim 50% dintre circumscripțiile electorale din 15 județe.

### **Articolul 68 (7)**

Se modifică în sensul creșterii timpilor de antenă la studiourile teritoriale de care beneficiază un candidat independent de la maxim 5 minute, însumate pe întreaga durată a campaniei electorale, la un nivel identic cu al celorlalte formațiuni politice înscrise în competiție.

### **Articolul 83**

Se înlocuiește cu articolul propus de coaliția de ONG-uri și observatori internaționali prin scrisoarea adresată Comisiei comune a Camerei Deputaților și Senatului pentru elaborarea propunerilor legislative privind legile electorale, la data de 16 Aprilie 2015.

După articolul 83, recomandăm introducerea unui nou articol cu următorul conținut:

*Art. x. - (1) La toate operațiunile electorale efectuate de birourile electorale pot asista, în afara membrilor acestora, persoanele acreditate în condițiile prezentei legi.*

*(2) În sensul prezentei legi, prin persoane acreditate se înțelege următoarele:*

*a) observatorii interni și externi;*

*b) reprezentanții interni și externi ai mass-media.*

*c) delegații partidelor politice, ai organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale, ai alianțelor politice sau electorale, precum și ai candidaților independenți care participă la alegeri*

*(3) Pot fi acreditați ca observatori interni reprezentanții organizațiilor neguvernamentale care au în obiectul de activitate apărarea democrației, a drepturilor omului sau observarea alegerilor, care sunt legal constituite cu cel puțin 6 luni înainte de data alegerilor, reprezentanții partidelor și formațiunilor politice sau ai candidaților independenți.*

*(4) Pot fi acreditate ca reprezentanți interni ai mass-mediei persoanele desemnate în scris în acest sens de către conducerea instituțiilor mass-media. Persoanele desemnate de aceste instituții ca reprezentanți interni nu pot avea apartenență politică. Instituțiile care solicită acreditarea trebuie să prezinte până cel mai târziu cu 10 zile înaintea datei alegerilor documente din care rezultă că instituția desfășoară activități în domeniul mass-media.*

*(5) Acreditarea observatorilor interni și a reprezentanților interni ai mass-media, delegaților partidelor politice, ai organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale, ai alianțelor politice sau electorale, precum și ai candidaților independenți care participă la alegeri se face de către Autoritatea Electorală Permanentă. Înscrierea se face prin adresarea unei cereri scrise sau transmise prin poșta electronică către Autoritatea Electorală Permanentă începând cu cinci zile înainte de constituirea Biroului Electoral Central și cel mai târziu cu cinci zile înainte de data alegerilor/turului de scrutin. Cererea se face de către conducerea organizațiilor neguvernamentale sau a organizațiilor județene ale partidelor politice, alianțelor politice și alianțelor electorale sau a candidaților independenți.*

*(6) Acreditarea observatorilor externi și a reprezentanților externi ai mass-media se face de Autoritatea Electorală Permanentă, la propunerea Ministerului Afacerilor Externe, începând cu cinci zile înainte de constituirea Biroului Electoral Central și cel mai târziu cinci zile înainte de data alegerilor/turului de scrutin.*

*(7) Acreditarea este valabilă pentru toate circumscripțiile electorale. Acreditările pentru primul tur de scrutin sunt valabile și pentru cel de-al doilea tur de scrutin.*

*(8) Observatorilor interni și internaționali acreditați li eliberează un număr de identificare unic și un document de acreditare, pe care îl vor prezenta în original sau copie pentru a se legitima.*

*(9) Pentru centralizarea observatorilor interni și internaționali acreditați, precum și a reprezentanților interni ai instituțiilor mass media, Autoritatea Electorală Centrală va înființa un Registru Electronic al Observatorilor. Registrul va fi publicat pe pagina de Internet a instituției și va cuprinde numele, instituția sau organizația din partea căreia se solicită acreditarea, precum și numerele de identificare ale persoanelor acreditate*

*(10) Persoanele acreditate au dreptul de a asista la toate operațiunile electorale, desfășurate la toate nivelurile de către birourile electorale sau instituțiile administrative care sunt implicate în operațiuni electorale și la ședințele birourilor electorale. Persoanele acreditate nu pot interveni în niciun mod în organizarea și desfășurarea alegerilor. Orice act de propagandă electorală, precum și încălcarea în orice mod a actului de acreditare atrag aplicarea sancțiunilor legale, suspendarea acreditării de către biroul electoral care a constatat abaterea, iar în ziua votării, îndepărtarea imediată a persoanei respective din secția de votare. Persoanele acreditate au dreptul la consultarea și solicitarea de copii ale documentelor electorale și proceselor verbale întocmite de birourile electorale și au dreptul de a semnala verbal și în scris nereguli președintelui biroului electoral, care sunt examinate de urgență. Informarea autorului sesizării este obligatorie.*

*(11) Contestațiile privind acreditarea sau respingerea solicitării de acreditare se depun, în cel mult două zile de la afișarea deciziei, la Curtea de Apel în a cărei rază teritorială este înregistrată entitatea și se soluționează de acesta în cel mult două zile de la înregistrare. Hotărârea este definitivă.*

*(12) Contestațiile privind respingerea de către Autoritatea Electorală Permanentă a cererii de acreditare se depun în cel mult două zile de la comunicarea răspunsului la Curtea de Apel București și se soluționează de aceasta în termen de două zile de la înregistrare. Hotărârea este definitivă.*

În cadrul dispozițiilor tranzitorii și finale, recomandăm introducerea următoarei prevederi:

*În cel mult 90 de zile de la intrarea în vigoare acestei legi, Autoritatea Electorală Permanentă va elabora un Cod al Observatorului, care va cuprinde detalierea articolelor cuprinse în prezenta lege.*

#### **Articolul 92 (2)**

Se modifică cu textul:

„Alegătorii care la ora 21,00 așteaptă să voteze în localul secției de votare sau în afara sa pot să își exercite dreptul de vot.”

#### **Articolul 100 (1)**

Se modifică în sensul eliminării pragului electoral.

#### **Articolul 100 (22)**

Se modifică în sensul introducerii principiului „listei deschise”, prin care alegătorii pot exprima preferințe pentru candidații de pe listele electorale.

**Articolul 101 (2)**

Se modifică în sensul introducerii obligativității introducerii unui tur doi de scrutin, dacă niciunul dintre candidați nu a obținut o majoritate a voturilor în primul tur de scrutin. Astfel, este declarat ales primar candidatul care obține un număr de voturi egal cu cel puțin 50%+1 vot din totalul voturilor valabil exprimate. Dacă niciunul dintre candidați nu atinge acest prag, se organizează un nou tur de scrutin la două săptămâni de la primul tur, la care vor participa cei doi candidați cu cel mai mare număr de voturi obținute la primul tur.

În caz de egalitate de voturi între doi sau mai mulți candidați aflați pe primul loc după primul tur de scrutin, toți candidații aflați în această situație vor participa la al doilea tur de scrutin.

În caz de egalitate de voturi între doi sau mai mulți candidați aflați pe locul doi după primul tur de scrutin, toți acești candidați vor participa la al doilea tur de scrutin, alături de candidatul clasat pe primul loc.

**Articolul 136 (9)**

Articolul 101 din Legea 215/2001, cu modificările și completările ulterioare, se modifică în sensul introducerii votului majoritar în două tururi pentru alegerea președinților de consilii județene, după metoda explicată în cazul alegerii primarilor prin vot majoritar în două tururi de scrutin.

**Articolul 138 (1)**

Articolul 2 din Legea 393/2004, cu modificările și completările ulterioare, se modifică în sensul introducerii președinților de consilii județene în rândul funcțiilor alese prin vot direct și eliminării din rândul funcțiilor alese prin vot indirect.

## ANEXĂ

### TRANSPARENȚA ALEGERILOR NU ESTE OPȚIONALĂ

Transparența proceselor electorale este un subiect extrem de important pentru creșterea încrederii cetățenilor în alegeri, însă în legislația și practica actuală nu reprezintă o prioritate. Observarea profesionistă a alegerilor, adoptarea unor standarde ridicate și moderne de luare a deciziilor și consultarea factorilor interesați trebuie să fie priorități și reprezintă un punct critic în deschiderea administrației electorale către beneficiari.

Organizațiile internaționale cu expertiză în domeniul electoral precum OSCE/ODIHR, dar și rapoartele interne de observare a procesului electoral au identificat lipsuri semnificative care țin de transparența procesului electoral și au transmis decidenților recomandări care încă așteaptă să fie incluse în legislația electorală. De asemenea, există Recomandări ale Comisiei de la Veneția care nu au fost incluse în legislația și practica românească. Câteva exemple ar fi:

<p>Birourile electorale trebuie formate în mod echitabil pentru interesele tuturor competitorilor electorali, iar reprezentării candidaților independenți trebuie să aibă acces la procesul electoral</p>	<p>II. 3.1. e Partidele politice trebuie reprezentate egal în cadrul comisiilor electorale sau trebuie să aibă posibilitatea de a observa activitatea unui organism imparțial. Egalitatea poate fi strictă sau pe bază proporțională</p> <p><i>Comisia de la Veneția, Codul bunelor practici în materie electorală</i></p> <p>Pentru alegerile prezidențale, pentru a îmbunătăți accesul egal al tuturor candidaților la procesul electoral, candidaților independenți li s-ar putea acorda dreptul de a numi membri în birourile electorale, într-un model similar celui folosit actualmente pentru partidele politice nereprezentate în Parlament.</p> <p><i>Raportul Final al Misiunii Restrânse de Observare a Alegerilor OSCE/ODIHR, 2009</i></p>
---	--

<p>Ședințele birourilor electorale trebuie să fie publice, iar accesul observatorilor trebuie să fie permis la activitatea autorităților pe toată perioada procesului electoral</p>	<p>II.3.2. a. Observatorilor naționali cât și celor internaționali trebuie să li se ofere cea mai mare posibilitate de participare la monitorizarea alegerilor.</p> <p>b. Observarea alegerilor nu trebuie să se limiteze doar la ziua desfășurării alegerilor, ci să cuprindă perioada înregistrării candidaților, și dacă e cazul, a alegătorilor, precum și campania electorală. Monitorizarea trebuie să permită stabilirea încălcărilor care au avut loc înainte, în timpul sau după desfășurarea alegerilor. Ea trebuie, în special, să aibă loc în timpul numărării voturilor</p> <p>I.3.2. x. la secțiile de votare trebuie să fie prezenți reprezentanții unui număr de partide politice, iar prezența observatorilor acreditați de către candidați trebuie să fie permisă atât în timpul votării cât și în timpul numărării voturilor ;</p> <p>xiii. numărarea voturilor trebuie să fie transparentă. Observatorii, reprezentanții candidaților și media trebuie să fie admiși la numărare. De asemenea, aceste persoane trebuie să beneficieze de acces la toate procesele verbale;</p> <p><i>Comisia de la Veneția, Codul bunelor practici în materie electorală</i></p> <p>Trebuie luat în considerare faptul că nivelul transparenței crește dacă organizațiile observatorilor interni au dreptul de a participa la întâlnirile birourilor electorale la toate nivelurile, inclusiv la nivelul BEC</p> <p><i>Raportul Final al Misiunii pentru Evaluarea Alegerilor OSCE/ODIHR, 2004</i></p>
---	--

	<p>S-ar putea lua în considerare o prevedere referitoare la observarea de către observatori locali și internaționali a întregului proces electoral și nu doar a procedurilor desfășurate în secțiile de votare în ziua alegerilor.</p> <p><i>Raportul Final al Misiunii Restrânse de Observare a Alegerilor OSCE/ODIHR, 2009</i></p>
<p>Deschiderea procesului de observare către partidele politice</p>	<p>Pentru a crește nivelul la care procesul electoral este verificat de către partidele politice și nivelul general al transparenței, legea electorală ar putea fi amendată pentru a permite partidelor politice și candidaților independenți să acrediteze observatori. Aceasta ar contribui la menținerea unei distincții clare între observatorii care nu sunt acreditați de partide și observatorii nominalizați din partea partidelor politice, din moment ce sistemul actual nu împiedică în mod efectiv partidele politice să acrediteze susținătorii proprii sub masca observatorilor nominalizați de ONG-uri.</p> <p><i>Raportul Final al Misiunii Restrânse de Observare a Alegerilor OSCE/ODIHR, 2009</i></p> <p>În conformitate cu recomandările anterioare OSCE/ODIHR și în vederea sporirii transparenței, legea electorală ar trebui modificată astfel încât să permită observarea alegerilor de către reprezentanții partidelor politice și candidaților independenți.</p>

**Temele esențiale care trebuie introduse unitar în legislație și nu reglementate prin decizie a Biroului Electoral Central la fiecare scrutin sunt:**

- caracterul public al ședințelor tuturor birourilor electorale
- informațiile și documentele rezultate în timpul procesului electoral au caracter public, iar accesarea facilă a acestora (inclusiv în format electronic și open data) de către beneficiari trebuie să reprezinte regula, nu excepția
- publicarea on-line a tuturor informațiilor legate de activitatea acestora: decizii, procese verbale; centralizarea informațiilor într-o singură sursă este preferabilă
- eliminarea condițiilor restrictive de acreditare a observatorilor
- introducerea de prevederi foarte clare, ce vor oferi drepturi suplimentare observatorilor și delegaților candidaților, acces pe toată durata procesului electoral la activitatea birourilor electorale și ședințele acestora.
- soluționarea și urmărirea, respectiv arhivarea tuturor sesizărilor venite din partea reprezentanților competitorilor electorali, observatorilor și alegătorilor, inclusiv prin introducerea unor registre electronice de reclamații
- formarea birourilor electorale în mod echitabil pentru interesele competitorilor electorali și asigurarea accesului reprezentanților candidaților independenți în birourile electorale de toate nivelurile. Acesta este pe lângă un principiu al echității în cadrul procesului electoral și un mecanism de transparență, prin care se asigură monitorizarea alegerilor.

Considerăm că legislația actuală este mult prea restrictivă cu privire la acreditarea observatorilor și trebuie adaptată regulilor internaționale în domeniu. Principiile pe care le propunem sunt: (1) Deschiderea procesului de observare către partidele politice, reprezentanții candidaților independenți și cetățeni (2) Gestionarea procedurilor de acreditare în mod centralizat de către Autoritatea Electorală Permanentă (3) Introducerea unui capitol specific legat de observarea alegerilor în legile electorale și elaborarea unui Cod al Observatorului.

În condițiile în care se va adopta un vot la distanță (prin internet sau corespondență) sau vot anticipat este necesară introducerea unor reglementări care să permită observatorilor să monitorizeze procesul în toate etapele acestuia. Conform recomandărilor Consiliului Europei<sup>6</sup>, unul dintre criteriile esențiale pentru auditarea și certificarea votului electronic este asigurarea posibilității de a observa toate etapele procesului.

---

<sup>6</sup> *Certification of e-voting systems. Guidelines for developing processes that confirm compliance with prescribed requirements and standards*, Strasbourg, 16 February 2011



Semnatarii acestui document vă solicită în calitate de membri ai Comisiei parlamentare pentru legi electorale să considerați transparentizarea procesului electoral ca o prioritate absolută pentru a asigura profesionalismul organizării alegerilor, creșterea gradului de încredere în procesul electoral și alinierea cu standardele internaționale.

## **Semnatarii**

Centrul pentru Resurse Civice

Centrul pentru Studiul Democrației

Centrul Rațiu pentru Democrație

Expert Forum

Funky Citizens

Grupul pentru Democrație Participativă – Plenum

Laura Bretea, observator internațional

Constantin Mârza, observator internațional

Maria Krause, observator internațional

Carmen Cornelia Cernat, observator internațional

Adina Borcan, observator internațional

Raul Muresan, observator internațional

Ioan-Marius Pisak Lukáts, observator internațional

Alina Serban, observator internațional

Stefan Coman, observator internațional

Vladimir Staicu, observator internațional

Nicoleta Stupu, observator internațional

Emil Goergescu, observator internațional

Alina Părpălea, observator internațional

## Contact

Septimius Pârvu, Expert Forum

[septimius.parvu@expertforum.ro](mailto:septimius.parvu@expertforum.ro) | 0737.748.667

## **Propunere de modificare a legislației electorale cu privire la observarea alegerilor (pentru toate legile electorale)**

Propunem introducerea unui articol distinct, cu reguli similare, pentru fiecare lege electorală, care să reglementeze cuprinzător și clar procedurile de acreditare și observare a alegerilor. Acest articol modifică:

Legea nr. 370/2004 pentru alegerea Președintelui României

- art. 47

Legea nr. 67/2004 pentru alegerea autorităților administrației publice locale

- art 37 (2) se abrogă
- art 80
- art 127-129

Legea nr. 35/2008 pentru alegerea Camerei Deputaților și a Senatului și pentru modificarea și completarea Legii nr. 67/2004 pentru alegerea autorităților administrației publice locale, a Legii administrației publice locale nr. 215/2001 și a Legii nr. 393/2004 privind Statutul aleșilor locali

- art 43

Legea nr. 33/2007 privind organizarea și desfășurarea alegerilor pentru Parlamentul European

- Art 73

Legea nr. 3/2000 privind organizarea și desfășurarea referendumului

- art 25 (4)

**Art. x. - (1)** La toate operațiunile electorale efectuate de birourile electorale pot asista, în afara membrilor acestora, persoanele acreditate în condițiile prezentei legi.

**(2)** În sensul prezentei legi, prin persoane acreditate se înțelege următoarele:

**a)** observatorii interni și externi;

**b)** reprezentanții interni și externi ai mass-media.

**c)** delegații partidelor politice, ai organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale, ai alianțelor politice sau electorale, precum și ai candidaților independenți care participă la alegeri

**(3)** Pot fi acreditați ca observatori interni reprezentanții organizațiilor neguvernamentale care au în obiectul de activitate apărarea democrației, a drepturilor omului sau observarea alegerilor, care sunt legal constituite cu cel puțin 6 luni înainte de data alegerilor, reprezentanții partidelor și formațiunilor politice sau ai candidaților independenți.

**(4)** Pot fi acreditate ca reprezentanți interni ai mass-mediei persoanele desemnate în scris în acest sens de către conducerea instituțiilor mass-media. Persoanele desemnate de aceste instituții ca reprezentanți interni nu pot avea apartenență politică. Instituțiile care solicită acreditarea trebuie să prezinte până cel mai târziu cu 10 zile înaintea datei alegerilor documente din care rezultă că instituția desfășoară activități în domeniul mass-media.

**(5)** Acreditarea observatorilor interni și a reprezentanților interni ai mass-media, delegaților partidelor politice, ai organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale, ai alianțelor politice sau electorale, precum și ai candidaților independenți care participă la alegeri se face de către Autoritatea Electorală Permanentă. Înscrierea se face prin adresarea unei cereri scrise sau transmise prin poșta electronică către Autoritatea Electorală Permanentă începând cu cinci zile înainte de constituirea Biroului Electoral Central și cel mai târziu cu cinci zile înainte de data alegerilor/turului de scrutin. Cererea se face de către conducerea organizațiilor neguvernamentale sau a organizațiilor județene ale partidelor politice, alianțelor politice și alianțelor electorale sau a candidaților independenți.

(6) Acreditarea observatorilor externi și a reprezentanților externi ai mass-media se face de Autoritatea Electorală Permanentă, la propunerea Ministerului Afacerilor Externe, începând cu cinci zile înainte de constituirea Biroului Electoral Central și cel mai târziu cinci zile înainte de data alegerilor/turului de scrutin.

(7) Acreditarea este valabilă pentru toate circumscripțiile electorale. Acreditările pentru primul tur de scrutin sunt valabile și pentru cel de-al doilea tur de scrutin.

(8) Observatorilor interni și internaționali acreditați li eliberează un număr de identificare unic și un document de acreditare, pe care îl vor prezenta în original sau copie pentru a se legitima.

(9) Pentru centralizarea observatorilor interni și internaționali acreditați, precum și a reprezentanților interni ai instituțiilor mass media, Autoritatea Electorală Centrală va înființa un Registru Electronic al Observatorilor. Registrul va fi publicat pe pagina de Internet a instituției și va cuprinde numele, instituția sau organizația din partea căreia se solicită acreditarea, precum și numerele de identificare ale persoanelor acreditate

(10) Persoanele acreditate au dreptul de a asista la toate operațiunile electorale, desfășurate la toate nivelurile de către birourile electorale sau instituțiile administrative care sunt implicate în operațiuni electorale și la ședințele birourilor electorale. Persoanele acreditate nu pot interveni în niciun mod în organizarea și desfășurarea alegerilor. Orice act de propagandă electorală, precum și încălcarea în orice mod a actului de acreditare atrag aplicarea sancțiunilor legale, suspendarea acreditării de către biroul electoral care a constatat abaterea, iar în ziua votării, îndepărtarea imediată a persoanei respective din secția de votare. Persoanele acreditate au dreptul la consultarea și solicitarea de copii ale documentelor electorale și proceselor verbale întocmite de birourile electorale și au dreptul de a semnala verbal și în scris nereguli președintelui biroului electoral, care sunt examinate de urgență. Informarea autorului sesizării este obligatorie.

(11) Contestațiile privind acreditarea sau respingerea solicitării de acreditare se depun, în cel mult două zile de la afișarea deciziei, la Curtea de Apel în a cărei rază teritorială este înregistrată entitatea și se soluționează de acesta în cel mult două zile de la înregistrare. Hotărârea este definitivă.

(12) Contestațiile privind respingerea de către Autoritatea Electorală Permanentă a cererii de acreditare se depun în cel mult două zile de la comunicarea răspunsului la Curtea de Apel București și se soluționează de aceasta în termen de două zile de la înregistrare. Hotărârea este definitivă.

*Dispoziții tranzitorii și finale*

În cel mult 90 de zile de la intrarea în vigoare acestei legi, Autoritatea Electorală Permanentă va elabora un Cod al Observatorului, care va cuprinde detalierea articolelor cuprinse în prezenta lege.

### **Articole privind reprezentanții candidaților în birourile electorale**

Legislația actuală electorală ignoră complet dreptul de reprezentare a candidaților independenți și favorizează candidații alianțelor politice. Spre exemplu, în cazul alegerilor prezidențiale din 2014, primii doi candidați clasati în primul tur au fost reprezentați în BEC de câte doi agenți, în timp ce candidații clasati pe locurile 3, 4 și 5 nu au fost reprezentați de nici un agent pentru că erau candidați independenți sau din partea unui partid neparlamentar. Propunerile noastre largesc spectrul de reprezentare în birourile electorale, asigură o competiție egală și oferă posibilitatea tuturor părților implicate de a monitoriza modul de desfășurare a alegerilor.

Propunem două modificări:

1) reducerea numărului de reprezentanți în birourile electorale la unul singur pentru alianțele politice care sprijină un singur candidat. Astfel se reduce inegalitatea de reprezentare dintre candidați și sunt reprezentați în birourile electorale mai mulți candidați. În cazul în care numărul de membri care compun birourile electorale este mai mic decât cel necesar, acestea se vor completa cu juriști și alte persoane cu expertiză în administrarea alegerilor. În acest context, considerăm că este esențială dezvoltarea corpului funcționarilor electorali, care să susțină în mod profesionist activitatea birourilor electorale. Pe termen lung, propunem reducerea ponderii reprezentanților partidelor politice până la 50% mandate care pot fi deținute în birourile electorale din circumscripție, precum și transformarea birourilor electorale în organisme suplă, cu o proporție de 50% funcționari electorali și 50% reprezentanți ai partidelor politice sau ai candidaților independenți. Dacă locurile nu vor putea fi ocupate de independenți se pot găsi membri din rândul partidelor politice<sup>7</sup>.

2) introducerea de reprezentanți ai candidaților independenți în birourile electorale. Aceștia sunt selectați prin tragere la sorți, la fel ca și candidații partidelor neparlamentare.

---

<sup>7</sup> Mai multe detalii aici: <http://expertforum.ro/wp-content/uploads/2015/02/Recomandari-Legea-67.pdf>

## Legea 370/2004 pentru alegerea Președintelui României

Articolul 13	Propunere modificare
După articolul 13(5)	Text nou: 13(6) <i>Delegații din partea competitorilor electorali, precum și observatorii interni și internaționali au acces la ședințele publice ale tuturor birourilor electorale</i>

Articolul 16	Propunere modificare
(4) In termen de 24 de ore de la investire, judecatorii desemnati aleg din randul lor, prin vot secret, presedintele Biroului Electoral Central si lociitorul acestuia. In termen de 24 de ore de la alegerea presedintelui Biroului Electoral Central, in componenta Biroului Electoral Central intra presedintele, vicepresedintii Autoritatii Electorale Permanente si cate un reprezentant al fiecarui partid politic parlamentar. Astfel constituit, Biroul Electoral Central indeplineste toate atributiile ce ii revin potrivit prezentei legi pana la completarea lui cu reprezentantii formatiunilor politice neparlamentare care au propus candidati.	(4) In termen de 24 de ore de la investire, judecatorii desemnati aleg din randul lor, prin vot secret, presedintele Biroului Electoral Central si lociitorul acestuia. In termen de 24 de ore de la alegerea presedintelui Biroului Electoral Central, in componenta Biroului Electoral Central intra presedintele, vicepresedintii Autoritatii Electorale Permanente si cate un reprezentant al fiecarui partid politic parlamentar, <b>dar nu mai mult de un reprezentant pentru fiecare alianță politică ce susține un candidat.</b> Astfel constituit, Biroul Electoral Central indeplineste toate atributiile ce ii revin potrivit prezentei legi pana la completarea lui cu reprezentantii formatiunilor politice neparlamentare <b>precum și ai candidaților independenți</b> care au propus candidati.

Articol 16	Propunere modificare
(6) In termen de cel mult 48 de ore de la ramanerea definitiva a candidaturilor, fiecare formatiune politica care nu este reprezentata in Parlament si a propus candidat comunica Biroului Electoral Central numele si prenumele reprezentantului sau. Comunicarile transmise dupa acest termen nu se mai iau in considerare. Completarea	(6) In termen de cel mult 48 de ore de la ramanerea definitiva a candidaturilor, fiecare formatiune politica care nu este reprezentata in Parlament si a propus candidat <b>precum și candidații independenți</b> comunica Biroului Electoral Central numele si prenumele reprezentantului sau. Comunicarile transmise dupa acest termen nu se mai iau in

<p>Biroului Electoral Central cu reprezentantii propusi se face prin tragere la sorti, in termen de 24 de ore de la expirarea termenului in care se fac comunicariile, de presedintele Biroului Electoral Central, in prezenta membrilor biroului si a candidatilor sau a persoanelor delegate de catre conducerile formatiunilor politice care au propus candidatii, in limita numarului de reprezentanti prevazut la alin. (1).</p>	<p>considerare. Completarea Biroului Electoral Central cu reprezentantii propusi se face prin tragere la sorti, in termen de 24 de ore de la expirarea termenului in care se fac comunicariile, de presedintele Biroului Electoral Central, in prezenta membrilor biroului si a candidatilor sau a persoanelor delegate de catre conducerile formatiunilor politice care au propus candidatii, in limita numarului de reprezentanti prevazut la alin. (1).</p>
---	--

Articolul 18	Propunere modificare
<p>(1) Biroul electoral judetean, respectiv biroul electoral al sectorului municipiului Bucuresti este constituit din 3 judecatori, un reprezentant al Autoritatii Electorale Permanente desemnat de catre aceasta prin hotarare si din cel mult 7 reprezentanti ai formatiunilor politice care au propus candidati.</p>	<p>(1) Biroul electoral judetean, respectiv biroul electoral al sectorului municipiului Bucuresti este constituit din 3 judecatori, un reprezentant al Autoritatii Electorale Permanente desemnat de catre aceasta prin hotarare si din cel mult 7 reprezentanti ai formatiunilor politice care au propus candidati, <b><i>dar nu mai mult de un reprezentant pentru fiecare aliantă politică ce susține un candidat, precum și din reprezentanți ai candidaților independenți.</i></b></p>

Articol 18	Propunere modificare
<p>(3) In termen de cel mult 48 de ore de la ramanerea definitiva a candidaturilor, fiecare formatiune politica care a propus candidat comunica biroului electoral judetean sau biroului electoral al sectorului municipiului Bucuresti numele si prenumele reprezentantului sau. Comunicariile transmise dupa acest termen nu se mai iau in considerare. In termen de 24 de ore de la expirarea termenului in care se fac comunicariile, biroul electoral judetean sau biroul electoral al sectorului municipiului Bucuresti se completeaza cu reprezentantii propusi de formatiunile politice reprezentate in Parlament care au propus candidati, in limita numarului de reprezentanti prevazut la</p>	<p>(3) In termen de cel mult 48 de ore de la ramanerea definitiva a candidaturilor, fiecare formatiune politica care a propus candidat comunica biroului electoral judetean sau biroului electoral al sectorului municipiului Bucuresti numele si prenumele reprezentantului sau. Comunicariile transmise dupa acest termen nu se mai iau in considerare. In termen de 24 de ore de la expirarea termenului in care se fac comunicariile, biroul electoral judetean sau biroul electoral al sectorului municipiului Bucuresti se completeaza cu reprezentantii propusi de formatiunile politice reprezentate in Parlament care au propus candidati, <b><i>precum și candidații independenți,</i></b> in limita</p>

alin. (1). In termen de 24 de ore de la completarea birourilor electorale judetene sau birourilor electorale ale sectoarelor municipiului Bucuresti cu reprezentantii propusi de formatiunile politice reprezentate in Parlament care au propus candidati, acestea se completeaza de catre presedintele biroului electoral judetean sau al biroului electoral al sectorului municipiului Bucuresti, dupa caz, cu reprezentantii celorlalte formatiuni politice care au propus candidati, in limita numarului de reprezentanti prevazut la alin. (1), prin tragere la sorti, daca este cazul, in prezenta membrilor biroului si a candidatilor sau a persoanelor delegate de catre conducerile formatiunilor politice care au propus candidatii.	numarului de reprezentanti prevazut la alin. (1). In termen de 24 de ore de la completarea birourilor electorale judetene sau birourilor electorale ale sectoarelor municipiului Bucuresti cu reprezentantii propusi de formatiunile politice reprezentate in Parlament care au propus candidati, acestea se completeaza de catre presedintele biroului electoral judetean sau al biroului electoral al sectorului municipiului Bucuresti, dupa caz, cu reprezentantii celorlalte formatiuni politice care au propus candidati, <b><i>precum și candidații independenții</i></b> , in limita numarului de reprezentanti prevazut la alin. (1), prin tragere la sorti, daca este cazul, in prezenta membrilor biroului si a candidatilor sau a persoanelor delegate de catre conducerile formatiunilor politice care au propus candidatii.
---	---

Articolul 20	Propunere modificare
(1) Biroul electoral pentru sectiile de votare din strainatate este constituit din 3 judecatori in exercitiu ai Tribunalului Bucuresti, un reprezentant al Autoritatii Electorale Permanente desemnat de aceasta prin hotarare si din cel mult 7 reprezentanti ai formatiunilor politice care au propus candidati.	(1) Biroul electoral pentru sectiile de votare din strainatate este constituit din 3 judecatori in exercitiu ai Tribunalului Bucuresti, un reprezentant al Autoritatii Electorale Permanente desemnat de aceasta prin hotarare si din cel mult 7 reprezentanti ai formatiunilor politice care au propus candidati, <b><i>precum și din reprezentanți ai candidaților independenți</i></b> .

Articolul 22.1	Propunere modificare
(1) In cel mult doua zile de la expirarea termenului prevazut la art. 21 alin. (9), formatiunile politice care au propus candidati sunt obligate sa comunice biroului electoral judetean, respectiv biroului electoral al sectorului, in cazul municipiului Bucuresti, lista reprezentantilor lor in birourile electorale ale sectiilor de votare, sub forma unui tabel care cuprinde urmatoarele: numarul sectiei de votare, numele, prenumele, codul numeric personal,	(1) In cel mult doua zile de la expirarea termenului prevazut la art. 21 alin. (9), formatiunile politice care au propus candidati sunt obligate sa comunice biroului electoral judetean, respectiv biroului electoral al sectorului, in cazul municipiului Bucuresti, lista reprezentantilor lor in birourile electorale ale sectiilor de votare, sub forma unui tabel care cuprinde urmatoarele: numarul sectiei de votare, numele, prenumele, codul numeric personal,



domiciliul sau resedinta si modalitatea de contact, respectiv numarul de telefon, de fax sau adresa de e-mail. O formatiune politica poate avea intr-un birou electoral al unei sectii de votare <b>cel mult 2 reprezentanti</b> .	domiciliul sau resedinta si modalitatea de contact, respectiv numarul de telefon, de fax sau adresa de e-mail. O formatiune politica poate avea intr-un birou electoral al unei sectii de votare <b>un singur reprezentant</b> .
--	--

Articol 22	Propunere modificare
(3) Completarea birourilor electorale ale sectiilor de votare se face in prima etapa cu reprezentantii formatiunilor politice reprezentate in Parlament care au propus candidati, iar in a doua etapa, prin tragere la sorti, pentru fiecare sectie de votare, cu reprezentantii celorlalte formatiuni politice care au propus candidati, de catre presedintele biroului electoral judetean sau al sectorului municipiului Bucuresti, dupa caz.	(3) Completarea birourilor electorale ale sectiilor de votare se face in prima etapa cu reprezentantii formatiunilor politice reprezentate in Parlament care au propus candidati, <b>dar nu mai mult de un reprezentant pentru fiecare alianță politică ce susține un candidat, precum și din reprezentanți ai candidaților independenți</b> , iar in a doua etapa, prin tragere la sorti, pentru fiecare sectie de votare, cu reprezentantii celorlalte formatiuni politice care au propus candidati, <b>precum și din reprezentanți ai candidaților independenți</b> , de catre presedintele biroului electoral judetean sau al sectorului municipiului Bucuresti, dupa caz.

Articolul 22	Propunere modificare
(4) In cazul in care, in urma efectuării operatiunilor prevazute la alin. (2) si (3), mai exista birouri electorale ale sectiilor de votare care nu au numarul maxim de membri prevazut de alin. (1), acestea urmeaza a fi completate, prin tragere la sorti, pentru fiecare sectie de votare, dintre toate formatiunile politice care au depus propuneri pentru cel de-al doilea reprezentant la sectia de votare respectiva.	(4) In cazul in care, in urma efectuării operatiunilor prevazute la alin. (2) si (3), mai exista birouri electorale ale sectiilor de votare care nu au numarul maxim de membri prevazut de alin. (1), acestea urmeaza a fi completate, prin tragere la sorti, <b>pentru fiecare sectie de votare cu persoane din lista prevăzută la articolul 21 (3)</b>

Articol 23	Propunere modificare
(1) Fiecare birou electoral al sectiei de votare din strainatate este constituit dintr-un	(1) Fiecare birou electoral al sectiei de votare din strainatate este constituit dintr-un

presedinte, desemnat de seful reprezentantei diplomatice, de regula din cadrul acesteia, si din 2 pana la 6 reprezentanti ai formatiunilor politice care au propus candidati. Birourile electorale pentru sectiile de votare din strainatate nu pot functiona cu mai putin de 3 membri, presedinte si 2 reprezentanti ai formatiunilor politice care au propus candidati.

presedinte, desemnat de seful reprezentantei diplomatice, de regula din cadrul acesteia, si din 2 pana la 6 reprezentanti ai formatiunilor politice care au propus candidati, ***dar nu mai mult de un reprezentant pentru fiecare alianță politică ce susține un candidat, precum și din reprezentanți ai candidaților independenți.*** Birourile electorale pentru sectiile de votare din strainatate nu pot functiona cu mai putin de 3 membri, presedinte si 2 reprezentanti ai formatiunilor politice care au propus candidati.

## Legea 35/2008 pentru alegerea Camerei Deputaților și a Senatului

Articolul 13	Propunere modificare
	<b>Articolul 13 (4) Delegații din partea competitorilor electorali, precum și observatorii interni și internaționali au acces la ședințele publice ale tuturor birourilor electorale</b>

Articolul 14.1	Propunere modificare
(1) La nivel național se constituie un Birou Electoral Central, format din 5 judecători ai Înaltei Curți de Casație și Justiție, președintele și vicepreședintele Autorității Electorale Permanente și din cel mult 12 reprezentanți ai partidelor politice, alianțelor politice, alianțelor electorale care participă la alegeri, conform legii, precum și un reprezentant desemnat de grupul parlamentar al minorităților naționale din Camera Deputaților.	(1) La nivel național se constituie un Birou Electoral Central, format din 5 judecători ai Înaltei Curți de Casație și Justiție, președintele și vicepreședintele Autorității Electorale Permanente și din cel mult 12 reprezentanți ai partidelor politice, alianțelor politice, alianțelor electorale care participă la alegeri, conform legii, precum și un reprezentant desemnat de grupul parlamentar al minorităților naționale din Camera Deputaților. <b><i>O alianță politică nu poate avea mai mult de un reprezentant în Biroul Electoral Central.</i></b>

Articol 16.1	Propunere modificare
(1) La nivelul fiecăreia dintre cele 43 de circumscripții electorale se constituie un birou electoral de circumscripție, format din 3 judecători, un reprezentant al Autorității Electorale Permanente și din cel mult 9 reprezentanți ai partidelor politice, alianțelor politice, alianțelor electorale și ai organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale care participă la alegeri, conform prezentului titlu, în circumscripția electorală respectivă. Biroul electoral de circumscripție pentru cetățenii cu domiciliul sau reședința în afara țării are sediul în municipiul București.	(1) La nivelul fiecăreia dintre cele 43 de circumscripții electorale se constituie un birou electoral de circumscripție, format din 3 judecători, un reprezentant al Autorității Electorale Permanente și din cel mult 9 reprezentanți ai partidelor politice, alianțelor politice, alianțelor electorale și ai organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale care participă la alegeri, <b><i>dar nu mai mult de un reprezentant pentru fiecare alianță politică ce susține un candidat, precum și din reprezentanți ai candidaților independenți,</i></b> conform prezentului titlu, în circumscripția electorală respectivă. Biroul electoral de circumscripție pentru cetățenii cu domiciliul sau reședința în

	afara țării are sediul în municipiul București.
--	---

Articolul 18.8	Propunere modificare
<p>(8) În cel mult două zile de la expirarea termenului prevăzut la alin. (7), partidele politice, alianțele politice, alianțele electorale și organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale care participă la alegeri sunt obligate să comunice biroului electoral de circumscripție, respectiv oficiului electoral, în cazul municipiului București, lista reprezentanților lor în birourile electorale ale secțiilor de votare, sub forma unui tabel care cuprinde următoarele: numărul secției de votare, numele, prenumele, codul numeric personal, domiciliul sau reședința și modalitatea de contact, respectiv numărul de telefon, de fax sau adresa de e-mail. <b><i>Un partid politic, o alianță politică, o alianță electorală sau o organizație a cetățenilor aparținând minorităților naționale care participă la alegeri nu poate avea într-un birou electoral al unei secții de votare mai mult de 3 reprezentanți.</i></b></p>	<p>(8) În cel mult două zile de la expirarea termenului prevăzut la alin. (7), partidele politice, alianțele politice, alianțele electorale și organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale, <b><i>precum și candidații independenți</i></b> care participă la alegeri sunt obligate să comunice biroului electoral de circumscripție, respectiv oficiului electoral, în cazul municipiului București, lista reprezentanților lor în birourile electorale ale secțiilor de votare, sub forma unui tabel care cuprinde următoarele: numărul secției de votare, numele, prenumele, codul numeric personal, domiciliul sau reședința și modalitatea de contact, respectiv numărul de telefon, de fax sau adresa de e-mail. <b><i>O alianță politică nu poate avea mai mult de un membru în biroul electoral al secției de votare.</i></b></p>

Articol	Propunere modificare
<p>(9) Desemnarea reprezentanților partidelor politice, alianțelor politice, alianțelor electorale și ai organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale cu care se face completarea birourilor electorale ale secțiilor de votare se face de președintele biroului electoral de circumscripție, respectiv de președintele oficiului electoral, în cazul municipiului București, în prezența reprezentanților partidelor politice în biroul electoral de circumscripție sau în oficiul electoral respectiv, în 24 de ore de la expirarea termenului prevăzut la alin. (8), cu respectarea ordinii de completare prevăzute la art. 16 alin. (5). Operațiunile de desemnare a membrilor cu care se completează biroul electoral al secției de votare se consemnează</p>	<p>(9) Desemnarea reprezentanților partidelor politice, alianțelor politice, alianțelor electorale și ai organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale, <b><i>precum și a candidaților independenți</i></b>, cu care se face completarea birourilor electorale ale secțiilor de votare se face de președintele biroului electoral de circumscripție, respectiv de președintele oficiului electoral, în cazul municipiului București, în prezența reprezentanților partidelor politice în biroul electoral de circumscripție sau în oficiul electoral respectiv, în 24 de ore de la expirarea termenului prevăzut la alin. (8), cu respectarea ordinii de completare prevăzute la art. 16 alin. (5). Operațiunile de desemnare a membrilor cu care se completează biroul</p>

<p>într-un proces-verbal care constituie actul de investiție. Birourile electorale ale secțiilor de votare se consideră constituite la data completării acestora cu reprezentanții partidelor politice, alianțelor politice, alianțelor electorale și ai organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale.</p>	<p>electoral al secției de votare se consemnează într-un proces-verbal care constituie actul de investiție. Birourile electorale ale secțiilor de votare se consideră constituite la data completării acestora cu reprezentanții partidelor politice, alianțelor politice, alianțelor electorale și ai organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale, <b><i>precum și ai candidaților independenți.</i></b></p>
---	---

<p>Articolul 19.10</p> <p>(10) La solicitarea scrisă a delegaților partidelor politice, alianțelor politice, alianțelor electorale și ai organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale care au desemnat reprezentanți în birourile electorale ale secțiilor de votare, președintele biroului electoral de circumscripție sau, după caz, al oficiului electoral pune la dispoziția acestora copii certificate ale proceselor-verbale de completare a birourilor electorale ale secțiilor de votare.</p>	<p>Propunere modificare</p> <p>(10) La solicitarea scrisă a delegaților partidelor politice, alianțelor politice, alianțelor electorale și ai organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale, <b><i>precum și ai candidaților independenți</i></b> care au desemnat reprezentanți în birourile electorale ale secțiilor de votare, președintele biroului electoral de circumscripție sau, după caz, al oficiului electoral pune la dispoziția acestora copii certificate ale proceselor-verbale de completare a birourilor electorale ale secțiilor de votare.</p>
--	---

<p>Articol</p> <p>ART. 19<sup>1</sup></p> <p>Birourile electorale ale secțiilor de votare din străinătate se constituie dintr-un președinte, desemnat de șeful misiunii diplomatice, și cel mult 7 membri stabiliți de președintele biroului electoral de circumscripție pentru românii cu domiciliul sau reședința în afara țării, prin tragere la sorți, dintr-o listă întocmită de Ministerul Afacerilor Externe, la propunerea <b><i>partidelor politice parlamentare.</i></b> În cazul în care numărul persoanelor propuse de partidele politice parlamentare este insuficient, lista este completată de către Ministerul Afacerilor Externe cu alte persoane cu o bună reputație și fără apartenență politică.</p>	<p>Propunere modificare</p> <p>Birourile electorale ale secțiilor de votare din străinătate se constituie dintr-un președinte, desemnat de șeful misiunii diplomatice, și cel mult 7 membri stabiliți de președintele biroului electoral de circumscripție pentru românii cu domiciliul sau reședința în afara țării, prin tragere la sorți, dintr-o listă întocmită de Ministerul Afacerilor Externe, la propunerea partidelor <b><i>politice și candidaților independenți, dar nu mai mult de un reprezentant pentru fiecare alianță politică ce susține un candidat.</i></b> În cazul în care numărul persoanelor propuse de partidele politice parlamentare este insuficient, lista este completată de către Ministerul Afacerilor Externe cu alte persoane cu o bună reputație și fără apartenență politică.</p>
--	---

--	--

### Legea 33/2007 privind alegerile pentru Parlamentul European

Articolul 24	Propunere modificare
(3) La organizarea și desfășurarea tragerii la sorți au dreptul să participe câte un reprezentant, desemnat ca atare, al fiecărui partid politic și al fiecărei organizații a cetățenilor aparținând minorităților naționale care are membri în Parlamentul European. Rezultatul tragerii la sorți se consemnează într-un proces-verbal, semnat de președinte și de prim-magistratul-asistent al Înaltei Curți de Casație și Justiție	(3) La organizarea și desfășurarea tragerii la sorți au dreptul să participe câte un reprezentant, desemnat ca atare, al fiecărui partid politic și al fiecărei organizații a cetățenilor aparținând minorităților naționale, <b><i>precum și candidații independenți.</i></b> Rezultatul tragerii la sorți se consemnează într-un proces-verbal, semnat de președinte și de prim-magistratul-asistent al Înaltei Curți de Casație și Justiție

Articolul 24	Propunere modificare
(6) În termen de două zile de la rămânerea definitivă a candidaturilor, fiecare partid politic, organizație a cetățenilor aparținând minorităților naționale, alianță politică sau electorală dintre acestea care participă la alegeri și care nu are membri în Parlamentul European comunică, în scris, Biroului Electoral Central numele și prenumele reprezentantului lor. Comunicările transmise după acest termen nu se mai iau în considerare. Completarea Biroului Electoral Central cu reprezentanții propuși 17 se face prin tragere la sorți, în termen de 24 de ore de la expirarea termenului în care se fac comunicările, de președintele Biroului Electoral Central, în prezența membrilor biroului și a persoanelor delegate de partidele politice, organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale, alianțele politice și alianțele electorale dintre acestea care au comunicat reprezentanții.	(6) În termen de două zile de la rămânerea definitivă a candidaturilor, fiecare partid politic, organizație a cetățenilor aparținând minorităților naționale, alianță politică sau electorală dintre acestea care participă la alegeri și care nu are membri în Parlamentul European, precum și candidații independenți comunică, în scris, Biroului Electoral Central numele și prenumele reprezentantului lor <b><i>dar nu mai mult de un reprezentant pentru fiecare partid politic sau alianță politică ce susține o listă de candidați.</i></b> Comunicările transmise după acest termen nu se mai iau în considerare. Completarea Biroului Electoral Central cu reprezentanții propuși 17 se face prin tragere la sorți, în termen de 24 de ore de la expirarea termenului în care se fac comunicările, de președintele Biroului Electoral Central, în prezența membrilor biroului și a persoanelor delegate de partidele politice, organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale, alianțele politice și alianțele electorale dintre acestea care au

	comunicat reprezentanții.

Articolul 26	Propunere modificare
(1) Biroul electoral județean sau al sectorului municipiului București este constituit din 3 judecători, un reprezentant al Autorității Electorale Permanente desemnat de către aceasta prin hotărâre și din cel mult 10 reprezentanți ai partidelor politice, organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale, alianțelor politice sau electorale <i>dintre acestea care</i> participă la alegeri.	(1) Biroul electoral județean sau al sectorului municipiului București este constituit din 3 judecători, un reprezentant al Autorității Electorale Permanente desemnat de către aceasta prin hotărâre și din cel mult 10 reprezentanți ai partidelor politice, organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale, alianțelor politice sau electorale, <i>sau candidați independenți care</i> participă la alegeri.

Articolul 26	Propunere modificare
(3) Cel mai târziu cu 15 zile înainte de ziua de referință, biroul electoral județean sau al sectorului municipiului București se completează cu câte un reprezentant al fiecărui partid politic, al fiecărei organizații a cetățenilor aparținând minorităților naționale, alianțe politice sau electorale care are membri în Parlamentul European și participă la alegeri. Până la această dată, partidele politice, organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale, alianțele politice sau electorale dintre acestea care participă la alegeri și au membri în Parlamentul European au obligația de a transmite numele și prenumele reprezentantului lor biroului electoral județean sau al sectorului municipiului B	(3) Cel mai târziu cu 15 zile înainte de ziua de referință, biroul electoral județean sau al sectorului municipiului București se completează cu câte un reprezentant al fiecărui partid politic, al fiecărei organizații a cetățenilor aparținând minorităților naționale, alianțe politice sau electorale care are membri în Parlamentul European și participă la alegeri, <i>dar nu mai mult de un reprezentant pentru fiecare partid politic sau alianță politică ce susține o listă de candidați</i> . Până la această dată, partidele politice, organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale, alianțele politice sau electorale dintre acestea care participă la alegeri și au membri în Parlamentul European au obligația de a transmite numele și prenumele reprezentantului lor biroului electoral județean sau al sectorului municipiului București numele și prenumele reprezentanților lor. Comunicările transmise după acest termen nu se mai iau în considerare.

Articolul 26	Propunere modificare
(4) În termen de 5 zile de la expirarea termenului prevăzut de alin. (3) se va proceda	(4) În termen de 5 zile de la expirarea termenului prevăzut de alin. (3) se va proceda

<p>la completarea biroului cu câte un reprezentant al fiecărui partid politic, al fiecărei organizații a cetățenilor aparținând minorităților naționale, alianțe politice 20 sau electorale dintre acestea care participă la alegeri și care nu are membri în Parlamentul European de președintele biroului, prin tragere la sorți în prezența membrilor biroului și a persoanelor delegate de partidele politice, organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale, alianțele politice și alianțele electorale care au comunicat reprezentanții. Până la această dată, partidele politice, organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale, alianțele politice sau electorale dintre acestea care participă la alegeri și care nu au membri în Parlamentul European au obligația de a transmite biroului electoral județean sau al sectorului municipiului București numele și prenumele reprezentanților lor. Comunicările transmise după acest termen nu se mai iau în considerare.</p>	<p>la completarea biroului cu câte un reprezentant al fiecărui partid politic, al fiecărei organizații a cetățenilor aparținând minorităților naționale, alianțe politice 20 sau electorale dintre acestea care participă la alegeri și care nu are membri în Parlamentul European de președintele biroului, <b>precum și pentru candidații independenți</b>, prin tragere la sorți în prezența membrilor biroului și a persoanelor delegate de partidele politice, organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale, alianțele politice și alianțele electorale care au comunicat reprezentanții. Până la această dată, partidele politice, organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale, alianțele politice sau electorale dintre acestea care participă la alegeri și care nu au membri în Parlamentul European au obligația de a transmite biroului electoral județean sau al sectorului municipiului București numele și prenumele reprezentanților lor. Comunicările transmise după acest termen nu se mai iau în considerare.</p>
---	--

<p>Articolul 28</p> <p>(1) Biroul electoral pentru secțiile de votare din străinătate este constituit din 3 judecători în exercițiu ai Tribunalului București, un reprezentant al Autorității Electorale Permanente desemnat de aceasta prin hotărâre și cel mult 10 reprezentanți ai partidelor politice, alianțelor politice, alianțelor electorale <b>sau</b> organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale care participă la alegeri.</p>	<p>Propunere modificare</p> <p>(1) Biroul electoral pentru secțiile de votare din străinătate este constituit din 3 judecători în exercițiu ai Tribunalului București, un reprezentant al Autorității Electorale Permanente desemnat de aceasta prin hotărâre și cel mult 10 reprezentanți ai partidelor politice, alianțelor politice, alianțelor electorale, organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale, <b>sau candidații independenți care</b> participă la alegeri,</p>
---	---

<p>Articolul 29</p> <p>(1) Birourile electorale ale secțiilor de votare sunt alcătuite dintr-un președinte, un locțiitor al acestuia, care sunt de regulă magistrați sau alți juriști, precum și din 7 reprezentanți ai partidelor politice, organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale, alianțelor politice sau electorale <b>dintre acestea</b> care</p>	<p>Propunere modificare</p> <p>(1) Birourile electorale ale secțiilor de votare sunt alcătuite dintr-un președinte, un locțiitor al acestuia, care sunt de regulă magistrați sau alți juriști, precum și din 7 reprezentanți ai partidelor politice, organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale, alianțelor politice sau electorale, <b>sau candidați</b></p>
---	--



participă la alegeri. Birourile electorale ale secțiilor de votare nu pot funcționa cu mai puțin de 5 membri.	<b>independenți</b> care participă la alegeri. Birourile electorale ale secțiilor de votare nu pot funcționa cu mai puțin de 5 membri.
---	--

Articol 29	Propunere modificare
(10) În cel mult două zile de la expirarea termenului prevăzut la alin. (9), partidele politice, organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale, alianțele politice sau electorale <b>dintre acestea</b> care participă la alegeri sunt obligate să comunice biroului electoral județean, respectiv biroului electoral de sector, în cazul municipiului București, lista reprezentanților lor în birourile electorale ale secțiilor de votare, sub forma unui tabel care cuprinde următoarele: numărul secției de votare, numele, prenumele, codul numeric personal, domiciliul sau reședința și modalitatea de contact, respectiv numărul de telefon, de fax sau adresa de e-mail. Un partid politic, o organizație a cetățenilor aparținând minorităților naționale, o alianță politică sau electorală dintre acestea care participă la alegeri poate avea într-un birou electoral al unei secții de votare cel mult <b>3 reprezentanți</b> .	(10) În cel mult două zile de la expirarea termenului prevăzut la alin. (9), partidele politice, organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale, alianțele politice sau electorale <b>și candidații independenți</b> care participă la alegeri sunt obligate să comunice biroului electoral județean, respectiv biroului electoral de sector, în cazul municipiului București, lista reprezentanților lor în birourile electorale ale secțiilor de votare, sub forma unui tabel care cuprinde următoarele: numărul secției de votare, numele, prenumele, codul numeric personal, domiciliul sau reședința și modalitatea de contact, respectiv numărul de telefon, de fax sau adresa de e-mail. Un partid politic, o organizație a cetățenilor aparținând minorităților naționale, o alianță politică sau electorală dintre acestea care participă la alegeri poate avea într-un birou electoral al unei secții de votare cel mult <b>1 reprezentant</b> .

Articolul 29	Propunere modificare
(11) Completarea birourilor electorale ale secțiilor de votare cu reprezentanții partidelor politice, organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale, alianțelor politice sau electorale dintre acestea se face de președintele biroului electoral județean, respectiv de președintele biroului electoral al sectorului municipiului București, în prezența reprezentanților partidelor politice, organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale, alianțelor politice sau electorale dintre acestea în biroul electoral județean sau în biroul electoral al sectorului respectiv, în 48 de ore de la expirarea termenului prevăzut la alin. (10). Operațiunile de completare a birourilor electorale ale secțiilor de votare pot avea loc în ambele zile și se consemnează în procese-verbale care constituie actele de investitură. Birourile electorale ale secțiilor de votare se consideră	(11) Completarea birourilor electorale ale secțiilor de votare cu reprezentanții partidelor politice, organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale, alianțelor politice sau electorale, <b>sau candidații independenți</b> se face de președintele biroului electoral județean, respectiv de președintele biroului electoral al sectorului municipiului București, în prezența reprezentanților partidelor politice, organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale, alianțelor politice sau <b>sau candidații independenți dintre acestea</b> în biroul electoral județean sau în biroul electoral al sectorului respectiv, în 48 de ore de la expirarea termenului prevăzut la alin. (10). Operațiunile de completare a birourilor electorale ale secțiilor de votare pot avea loc în ambele zile și se consemnează în procese-verbale care constituie actele de investitură. Birourile electorale ale secțiilor de votare se

constituite la data completării acestora cu reprezentanții partidelor politice, organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale și alianțelor politice sau electorale dintre acestea.	consideră constituite la data completării acestora cu reprezentanții partidelor politice, organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale și alianțelor politice sau electorale dintre acestea.
---	---

Articol 29	Propunere modificare
(12) b) în a doua etapă, birourile electorale ale secțiilor de votare se completează cu câte un reprezentant propus de fiecare partid politic, organizație a cetățenilor aparținând minorităților naționale, alianță politică sau electorală dintre acestea care participă la alegeri și nu are membri în Parlamentul European; desemnarea reprezentanților acestora se face potrivit ordinii stabilite la completarea biroului electoral județean sau al sectorului municipiului București;	b) în a doua etapă, birourile electorale ale secțiilor de votare se completează cu câte un reprezentant propus de fiecare partid politic, organizație a cetățenilor aparținând minorităților naționale, alianță politică sau electorală dintre acestea care participă la alegeri și nu are membri în Parlamentul European, <b><i>precum și de către candidații independenți</i></b> ; desemnarea reprezentanților acestora se face potrivit ordinii stabilite la completarea biroului electoral județean sau al sectorului municipiului București;

Articol 29	Propunere modificare
<i>(13) b) fiecare birou electoral care nu a putut fi completat cu numărul maxim de membri se completează, în ordinea stabilită potrivit lit. a), cu câte o persoană care reprezintă a doua opțiune a formațiunii politice pentru biroul electoral respectiv; în cazul în care, potrivit ordinii prevăzute la lit. a), o formațiune politică are dreptul la un reprezentant într-un birou electoral, dar pentru acel birou electoral nu are o a doua opțiune, la completarea biroului electoral respectiv este luată în considerare formațiunea politică imediat următoare care are o a doua opțiune pentru acel birou;</i>	<i>fiecare birou electoral care nu a putut fi completat cu numărul maxim de membri se completează pentru fiecare secție de votare cu juristi din lista prevăzută la articolul 29 (3)</i>

Articol 29	Propunere modificare
<i>(13) c) în cazul în care mai există birouri electorale ale secțiilor de votare care nu au putut fi completate cu numărul maxim de membri, operațiunea prevăzută la lit. b) se repetă cu persoanele care reprezintă a treia opțiune pentru birourile electorale respective.</i>	Se abrogă

Articol 29	Propunere modificare
------------	----------------------

(15) La solicitarea scrisă a delegaților partidelor politice, organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale, alianțelor politice sau electorale <b>dintre acestea</b> , care au desemnat reprezentanți în birourile electorale ale secțiilor de votare, președintele biroului electoral județean ori, după caz, al biroului electoral al sectorului pune la dispoziția acestora copii certificate ale proceselor-verbale de completare a birourilor electorale ale secțiilor de votare.	(15) La solicitarea scrisă a delegaților partidelor politice, organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale, alianțelor politice sau electorale, <b>precum și candidaților independenți</b> , care au desemnat reprezentanți în birourile electorale ale secțiilor de votare, președintele biroului electoral județean ori, după caz, al biroului electoral al sectorului pune la dispoziția acestora copii certificate ale proceselor-verbale de completare a birourilor electorale ale secțiilor de votare.
---	---

Articol 30	Propunere modificare
(1) Birourile electorale ale secțiilor de votare din străinătate sunt constituite dintr-un președinte, desemnat de șeful misiunii diplomatice, de regulă din cadrul acesteia, și un număr între 2 și 6 membri stabiliți de președintele biroului electoral pentru secțiile de votare din străinătate, dintr-o listă întocmită de Ministerul Afacerilor Externe, cel mai târziu cu 30 de zile înainte de ziua de referință, la propunerea partidelor politice, organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale, alianțelor politice sau electorale dintre acestea care participă la alegeri și care au membri în Parlamentul European. (...)	(1) Birourile electorale ale secțiilor de votare din străinătate sunt constituite dintr-un președinte, desemnat de șeful misiunii diplomatice, de regulă din cadrul acesteia, și un număr între 2 și 6 membri stabiliți de președintele biroului electoral pentru secțiile de votare din străinătate, dintr-o listă întocmită de Ministerul Afacerilor Externe, cel mai târziu cu 30 de zile înainte de ziua de referință, la propunerea partidelor politice, organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale, alianțelor politice sau electorale dintre acestea care participă la alegeri și care au membri în Parlamentul European, <b>dar nu mai mult de un membru pentru fiecare alianță politică sau electorală</b> . (...)

#### Legea 67/2004 pentru alegerea autorităților administrației publice locale

Articolul 24	Propunere modificare
(2) Biroul electoral de circumscripție comunală este format din președinte, un locțiitor al acestuia și din 5 reprezentanți ai partidelor politice, alianțelor politice și alianțelor electorale care participă la alegeri în circumscripția electorală respectivă.	(2) Biroul electoral de circumscripție comunală este format din președinte, un locțiitor al acestuia și din 5 reprezentanți ai partidelor politice, alianțelor politice și alianțelor electorale, <b>precum și ai candidaților independenți</b> care participă la alegeri în circumscripția electorală respectivă.

Articolul 24	Propunere modificare
--------------	----------------------

<p>(3) Biroul electoral de circumscripție orășenească, municipală și din subdiviziunile administrativ-teritoriale ale municipiilor este format din președinte, un locțiitor al acestuia și din 7 reprezentanți ai partidelor politice, alianțelor politice și alianțelor electorale care participă la alegeri în circumscripția electorală respectivă.</p>	<p>(3) Biroul electoral de circumscripție orășenească, municipală și din subdiviziunile administrativ-teritoriale ale municipiilor este format din președinte, un locțiitor al acestuia și din 7 reprezentanți ai partidelor politice, alianțelor politice și alianțelor electorale, <b><i>precum și ai candidaților independenți</i></b> care participă la alegeri în circumscripția electorală respectivă.</p>
--	--

<p>Articolul 24</p>	<p>Propunere modificare</p>
<p>(4) Biroul electoral de circumscripție a municipiului București și birourile electorale de circumscripție județeană sunt formate din președinte, un locțiitor al acestuia și din 13 reprezentanți ai partidelor politice, alianțelor politice și alianțelor electorale care participă la alegeri în circumscripțiile electorale respective.</p>	<p>(4) Biroul electoral de circumscripție a municipiului București și birourile electorale de circumscripție județeană sunt formate din președinte, un locțiitor al acestuia și din 13 reprezentanți ai partidelor politice, alianțelor politice și alianțelor electorale, <b><i>precum și ai candidaților independenți</i></b> care participă la alegeri în circumscripțiile electorale respective.</p>

<p>Articolul 24</p>	<p>Propunere modificare</p>
<p>(14) În termen de 5 zile de la data până la care se pot propune candidaturile, filialele locale ale partidelor politice, alianțelor politice și alianțelor electorale trebuie să comunice, în scris, birourilor electorale de circumscripție numele și prenumele reprezentanților lor care fac parte din acestea. Comunicările transmise după acest termen nu se iau în considerare. Comunicările pot cuprinde un număr mai mare de reprezentanți pentru același birou electoral.</p>	<p>(14) În termen de 5 zile de la data până la care se pot propune candidaturile, filialele locale ale partidelor politice, alianțelor politice și alianțelor electorale, <b><i>precum și ai candidații independenți</i></b> trebuie să comunice, în scris, birourilor electorale de circumscripție numele și prenumele reprezentanților lor care fac parte din acestea. Comunicările transmise după acest termen nu se iau în considerare. Comunicările pot cuprinde un număr mai mare de reprezentanți pentru același birou electoral.</p>

<p>Articolul 24</p>	<p>Propunere modificare</p>
<p>(15) Completarea birourilor electorale de circumscripție cu reprezentanții partidelor politice, alianțelor politice și alianțelor electorale se face, în termen de 24 de ore de la rămânerea definitivă a candidaturilor, de către președintele biroului electoral, în prezența persoanelor delegate de partidele politice, alianțele politice și alianțele electorale care au comunicat reprezentanți, în ordinea descrescătoare a numărului de candidați propuși de fiecare partid politic,</p>	<p>(15) Completarea birourilor electorale de circumscripție cu reprezentanții partidelor politice, alianțelor politice și alianțelor electorale, <b><i>precum și ai candidaților independenți</i></b> se face, în termen de 24 de ore de la rămânerea definitivă a candidaturilor, de către președintele biroului electoral, în prezența persoanelor delegate de partidele politice, alianțele politice și alianțele electorale <b><i>precum și ai candidați independenți</i></b> care au comunicat reprezentanți, în ordinea</p>

<p>alianță politică sau alianță electorală pentru consiliul local în cauză, la care se adaugă, dacă este cazul, candidatul la funcția de primar, precum și candidatul pentru funcția de președinte al consiliului județean. În cazul biroului electoral de circumscripție județeană, respectiv a municipiului București, se are în vedere numărul tuturor candidaturilor depuse de fiecare partid politic, alianță politică sau alianță electorală pentru consiliul județean sau pentru președintele acestuia, respectiv pentru Consiliul General al Municipiului București, precum și pentru consiliile locale și primari, înregistrate în județ, respectiv în municipiul București. <del><b><i>Dacă numărul total de reprezentanți comunicat potrivit alin. (13) este mai mic decât cel al membrilor biroului electoral, operațiunea de desemnare a reprezentanților se repetă până la ocuparea tuturor locurilor. La această fază participă numai partidele politice, alianțele politice și alianțele electorale care au propus mai mulți reprezentanți pentru același birou electoral. Un partid politic, o alianță politică sau o alianță electorală nu poate avea mai mult de 3 reprezentanți în biroul electoral al aceluiași circumscripții.</i></b></del></p>	<p>descrescătoare a numărului de candidați propuși de fiecare partid politic, alianță politică sau alianță electorală pentru consiliul local în cauză, la care se adaugă, dacă este cazul, candidatul la funcția de primar, precum și candidatul pentru funcția de președinte al consiliului județean. În cazul biroului electoral de circumscripție județeană, respectiv a municipiului București, se are în vedere numărul tuturor candidaturilor depuse de fiecare partid politic, alianță politică sau alianță electorală pentru consiliul județean sau pentru președintele acestuia, respectiv pentru Consiliul General al Municipiului București, precum și pentru consiliile locale și primari, înregistrate în județ, respectiv în municipiul București. <b><i>Dacă numărul total de reprezentanți comunicat potrivit alin. (13) este mai mic decât cel al membrilor biroului electoral, se vor desemna persoane din lista prevăzută la articolul 28 (4)</i></b></p>
--	--

<p>Articolul 34</p> <p><b><i>(3) Dacă numărul de membri prevăzut de lege este mai mare decât numărul de partide parlamentare, operațiunea de completare se repetă până la constituirea biroului cu numărul de membri legal stabilit.</i></b></p>	<p>Propunere modificare</p> <p><b><i>(3) Dacă numărul de membri prevăzut de lege este mai mare decât numărul de partide parlamentare, pentru completarea birourilor electorale se vor desemna persoane din lista prevăzută la articolul 28 (4)</i></b></p>
--	--

<p>Articolul 34</p> <p>(4) Birourile electorale ale secțiilor de votare se completează cu reprezentanți propuși de organizațiile județene, respectiv de organizația municipiului București, ale partidelor politice parlamentare, care depun candidat la funcția de primar, primar general, ca membri în limitele prevăzute la art. 30 alin . (1). Completarea se face de președintele biroului electoral al secției de votare, în termen de 24 de ore de la desemnarea</p>	<p>Propunere modificare</p> <p>(4) Birourile electorale ale secțiilor de votare se completează cu reprezentanți propuși de organizațiile județene, respectiv de organizația municipiului București, ale partidelor politice parlamentare, care depun candidat la funcția de primar, primar general, ca membri în limitele prevăzute la art. 30 alin . (1). Completarea se face de președintele biroului electoral al secției de votare, în termen de 24 de ore de la desemnarea</p>
---	---

acestui, <del>în ordinea numărului cumulat de senatori și deputați ai fiecărui partid. Prevederile alin. (3) se aplică în mod corespunzător.</del>	acestui, <i>în ordinea numărului cumulat de senatori și deputați ai fiecărui partid. Prevederile alin. (3) se aplică în mod corespunzător.</i>
--	--

Articolul 35	Propunere modificare
(2) Oficiile electorale prevăzute la alin. (1) se constituie dintr-un președinte și un loțiitor al acestuia și din 6 membri, desemnați de organizațiile municipale ale partidelor <del>politice parlamentare</del> . Dacă un partid politic <del>parlamentar</del> nu are organizație în municipiul București, desemnarea reprezentantului se face de conducerea centrală a partidului.	(2) Oficiile electorale prevăzute la alin. (1) se constituie dintr-un președinte și un loțiitor al acestuia și din 6 membri, desemnați de organizațiile municipale ale partidelor politice, <i>alianțele politice și alianțele electorale și de candidați independenți</i> . Dacă un partid politic, <i>alianță politică, alianță electorală sau candidat independent</i> nu are organizație în municipiul București, desemnarea reprezentantului se face de conducerea centrală a partidului <i>sau delegatul candidatului independent</i> .

Articolul 35	Propunere modificare
(3) Președintele și loțiitorul acestuia sunt magistrați desemnați de președintele Tribunalului București, cu cel puțin 15 zile înainte de data alegerilor, prin tragere la sorți dintre judecătorii în exercițiu ai judecătoriei sectorului. Data ședinței publice de tragere la sorți se anunță în scris partidelor politice parlamentare, cu două zile înainte de data desfășurării, de către președintele Tribunalului București. La organizarea și desfășurarea tragerii la sorți au dreptul să participe reprezentanți ai partidelor politice <del>parlamentare</del> .	(3) Președintele și loțiitorul acestuia sunt magistrați desemnați de președintele Tribunalului București, cu cel puțin 15 zile înainte de data alegerilor, prin tragere la sorți dintre judecătorii în exercițiu ai judecătoriei sectorului. Data ședinței publice de tragere la sorți se anunță în scris partidelor politice parlamentare, cu două zile înainte de data desfășurării, de către președintele Tribunalului București. La organizarea și desfășurarea tragerii la sorți au dreptul să participe reprezentanți ai partidelor politice, <i>ai alianțelor politice și alianțelor electorale precum și ai candidaților independenți, precum și persoanele acreditate</i> .

Articolul 37	Propunere modificare
(4) Completarea oficiului electoral cu reprezentanții partidelor politice parlamentare se face de către președintele oficiului, în termen de 24 de ore de la desemnarea acestuia. Completarea se face în ordinea descrescătoare a numărului cumulat de senatori și deputați ai fiecărui partid.	(4) Completarea oficiului electoral cu reprezentanții partidelor politice parlamentare se face de către președintele oficiului, în termen de 24 de ore de la desemnarea acestuia. Completarea se face în conformitate <i>prevederilor art 26 alin. (2), (3), (4) și (5)</i> .

Articolul 35	Propunere modificare
--------------	----------------------

<p><i>(5) Dacă oficiul electoral nu poate fi completat cu numărul de membri prevăzut de lege, întrucât numărul partidelor parlamentare este mai mic decât al membrilor oficiului, operațiunea de completare se repetă până la organizarea oficiului cu numărul legal de membri.</i></p>	<p><i>(5) Dacă oficiul electoral nu poate fi completat cu numărul de membri prevăzut de lege, întrucât numărul partidelor parlamentare este mai mic decât al membrilor oficiului, operațiunea de completare se realizează conform prevederilor articolului 34 (3)</i></p>
---	---

<p>Articolul 37</p>	<p>Propunere modificare</p>
<p>(1) Biroul Electoral Central este alcătuit din 7 judecători ai Înaltei Curți de Casație și Justiție, președintele și vicepreședinții Autorității Electorale Permanente și 11 reprezentanți ai partidelor politice, alianțelor politice și alianțelor electorale, ai organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale și un reprezentant al Grupului Parlamentar al Minorităților Naționale din Camera Deputaților.</p>	<p>(1) Biroul Electoral Central este alcătuit din 7 judecători ai Înaltei Curți de Casație și Justiție, președintele și vicepreședinții Autorității Electorale Permanente și 11 reprezentanți ai partidelor politice, alianțelor politice și alianțelor electorale, ai organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale și un reprezentant al Grupului Parlamentar al Minorităților Naționale din Camera Deputaților, <b><i>dar nu mai mult de un reprezentant pentru fiecare competitor electoral.</i></b></p>